

NOTA

BDN AUTEUR

G 116 renovatiecoach DOSSIER

20180309 typebestelbon incl burenpremie BESTAND

26 januari 2017 DATUM

Bestelbon voor diensten

Naam en voornaam:
wonende te:
met telefoonnummer: ...
e-mailadres:.....

en

Naam en voornaam:
wonende te:
met telefoonnummer: ...
e-mailadres:.....

verklaren eigenaar te zijn van de woning waarop de RenovatieCoaching betrekking heeft.

Hierna "**Bouwheer**" genoemd.

Geeft de hierna omschreven opdracht(en) aan:

Intercommunale Leiedal, Publiekrechtelijke rechtspersoon met de rechtsvorm van een dienstverlenende vereniging, met ondernemingsnummer 0205.350.681, met zetel te 8500 Kortrijk, President Kennedypark 10.

Hierna "**RenovatieCoach**" genoemd.

Wordt voorafgaandelijk uiteengezet:

De regio Zuid-West-Vlaanderen telt ongeveer 100.000 woningen die vóór 1980 gebouwd werden en slecht geïsoleerd zijn. De doelstelling van Europa, Vlaanderen en de regio is om het grote aantal verouderde woningen tegen 2050 BEN (Bijna Energie Neutraal) te renoveren, al dan niet gefaseerd, en een algemeen E-peil te behalen van E60.

Intercommunale Leiedal wil de particulieren die renoveren in Zuid-West-Vlaanderen begeleiden in hun renovatieproces, dit door onder meer de werking van een RenovatieCoach.

Wordt voorafgaandelijk uiteengezet met betrekking tot de burenpremie/projecten collectieve renovatie:

De distributienetbeheerder (DNB: Eandis/Infrax) kent een 'burenpremie' toe aan projectbegeleiders van collectieve renovatieprojecten voor die eigenaars die de renovatiewerken helemaal uitvoeren en beantwoorden aan alle voorwaarden. Voor de voorwaarden met betrekking tot collectieve renovatieprojecten: zie bijlage.

De RenovatieCoach van Leiedal is erkend als projectbegeleider/Benovatiecoach in het kader van de burenpremie. (zie <https://www.eandis.be/nl/klant/energie-besparen/de-burenpremie-voordelig-benoveren-in-groep>).

De RenovatieCoach brengt waar mogelijk en gewenst door de eigenaars, renoveerders samen in een collectief renovatieproject om waar mogelijk de burenpremie te kunnen aanspreken. Indien een burenpremie toegekend wordt aan de RenovatieCoach wordt deze premie na uitbetaling in mindering gebracht van de kostprijs van de renovatiebegeleiding door de RenovatieCoach.

De Bouwheer geeft de hierna omschreven opdracht(en) aan de RenovatieCoach:

Artikel 1. Aanduiding van de woning voor RenovatieCoaching

De opdracht van de RenovatieCoach – zoals hierna omschreven in artikel 2– heeft betrekking op het onroerend goed gelegen te (indien verschillend van eigen woonst):

Straat + huisnummer: ...

Postcode + gemeente:

De Bouwheer verklaart eigenaar te zijn van de hiervoor vermelde woning.

[De verhuurder heeft de nodige stappen ondernomen om de huurder op de hoogte te brengen van de opdracht van de RenovatieCoach.]

Artikel 2. Opdracht(en) RenovatieCoach

De Bouwheer geeft uitdrukkelijk en onherroepelijk aan de RenovatieCoach de volgende opdracht(en):

[kiezen uit onderstaande lijst wat van toepassing is, schrappen en indien nodig aanvullen]
[indien de bouwheer wenst beroep te doen op de burenpremie dienen alle veldjes aangekruist te worden]

- Opmaak van een Renovatieplan, bestaande uit volgende onderdelen:
 - Huisbezoek van maximaal 3 uren (tijdens de kantooruren)
 - Opmaak lange termijn richtinggevend renovatieplan tot BEN-renovatie, zowel voor een gefaseerde aanpak als voor een aanpak waarbij alle werken tegelijkertijd worden uitgevoerd:
dit zowel voor de gebouwschil, de installaties als de potentiële energieopwekking met fotovoltaïsche zonnepanelen
 - Opgave van indicatie kostprijs werken
 - Opgave van mogelijke premies te verkrijgen op moment opmaak plan
 - Opgave van een indicatie van de energiebesparing
 - Opgave van mogelijkheden financiering werken (o.a. hypothecaire lening, Vlaamse energielening, sociale lening, groene lening...)
 - Basiselementen rond veiligheid en gezondheid
 - Praktische tips om een lock-in te vermijden
 - Indicatieve timing voor de werken
 - Opgave van de comfortverhoging voor het huishouden
 - VREG leveranciersvergelijking
 - Gedragstips toegepast op de woning en het huishouden

Het renovatieplan wordt opgemaakt in één papieren exemplaar en wordt ook digitaal bezorgd (pdf-formaat).

Leiedal geeft uitdrukkelijk mee dat het renovatieplan, de geraamde kostprijs en energiebesparingen, richtinggevend zijn, waarbij de Bouwheer zelf kan kiezen welke renovatiewerken uit het renovatieplan zullen uitgevoerd worden en welke niet.

- Opmeting van de woning

Indien er geen opmetingsplannen beschikbaar zijn, niet bij de Bouwheren, niet bij de gemeente, zal een opmeting ter plaatse worden uitgevoerd door de Renovatiebegeleider en een basis opmetingsplan worden opgesteld in functie van de renovatie. Dit omvat geen gedetailleerde opmeting van de ganse woning, noch de opmaak van een plan bestaande toestand voor de ganse woning. Enkel de noodzakelijke opmetingen voor de uitvoeringen van de werken zullen gebeuren. Er worden geen elektriciteitsplannen, rioleringsplannen, interne detaillering of 3D- schetsen opgemaakt.

Het opmetingsplan wordt overgemaakt in twee originele en een digitale versie (pdf- en dwg-formaat).

- Opvragen en beoordelen offertes voor de werken:

De Bouwheer geeft aan voor welke werken zij wensen dat de RenovatieCoach offertes opvraagt en deze beoordeelt. Er worden door de RenovatieCoach exact 3 offertes opgevraagd per type werk. Dit houdt ook in het stellen van bijkomende vragen en informatie ter verduidelijking van de ontvangen offerte. De RenovatieCoach maakt een verslag op van de offertes en bezorgt deze in digitaal formaat aan de Bouwheer. Vervolgens worden de offertes en het richtinggevend advies besproken tussen RenovatieCoach en Bouwheer in het woonloket van de gemeente of thuis bij de Bouwheer.

- Opvolging van de werken:

De RenovatieCoach voert werfbezoeken ter plaatse in de woning uit. Er wordt minstens één werfbezoek uitgevoerd per type van werk en dit vooraleer het saldo van de facturen wordt betaald en dit na signaal van de Bouwheer of de aannemer. Indien de RenovatieCoach vaststelt dat de werken niet volgens de regels van de goede kunst werden uitgevoerd, zal hij deze signaleren aan de aannemer met verzoek deze te willen oplossen binnen een redelijke termijn. De RenovatieCoach volgt daarna de eventuele tekortkomingen op totdat de werken in orde zijn en volgens de regels der goede kunst worden opgeleverd. Deze tussenkomst van de RenovatieCoach is adviserend, de Bouwheer behoudt elke beslissingsbevoegdheid ter zake. Indien de Bouwheer werken uitvoert die vergunningsplichtig zijn, én de medewerking van architect vereisen, kan de taak van de architect niet door de RenovatieCoach worden uitgevoerd. De werfbezoeken van de RenovatieCoach zijn in dat geval louter complementair aan de taak van de architect.

- Administratie betreffende leningen en premies
Partijen vullen samen de nodige formulieren in voor het aanvragen van eventuele leningen en premies. De RenovatieCoach staat de Bouwheer bij totdat er bevestiging is dat de premie zal worden uitbetaald ofwel totdat een lening principieel werd goedgekeurd.

Andere te omschrijven opdrachten:

De Bouwheer kan eventuele beperkte vragen in het kader van de renovatie en gedurende de voorbereiding en looptijd ervan steeds telefonisch of per e-mail richten aan de RenovatieCoach. De RenovatieCoach zal deze vragen binnen een redelijke termijn beantwoorden en zonder dat de Bouwheer hiervoor een bijkomende vergoeding is verschuldigd, voor zover dit mogelijk is zonder plaatsbezoek of externe expertise.

De RenovatieCoach kan voor bepaalde deeltaken nauw samenwerken met andere organisaties, besturen, actoren in functie van de meest optimale en prijsbewuste dienstverlening. De RenovatieCoach werkt in het bijzonder nauw samen met het woonloket van de gemeente waarbinnen de woning gelegen is voor het inschatten en aanvragen van premies, Vlaamse energieleningen... De RenovatieCoach is hierover steeds transparant naar de Bouwheer en treedt op als aanspreekpunt en coördinator.

Indien de Bouwheer, na ondertekening van deze overeenkomst, beslist om bijkomende (deel)opdracht(en) toe te kennen aan de RenovatieCoach, zoals opgesomd in dit artikel, kan hij dit steeds doen door schriftelijke bevestiging aan Leiedal.

Artikel 3. Duur van de overeenkomst

Deze overeenkomst heeft een bepaalde duur en wordt afgesloten voor de duur van de deelopdrachten zoals in artikel 2 aangeduid en beschreven.

Artikel 4. Prijs – Modaliteiten

De prijzen voor de (deel)opdrachten van de RenovatieCoach zijn als volgt:

[selecteren wat van toepassing is]

- Opmaak Renovatieplan: 400,00 euro
- Opmeting van de woning: 400,00 euro
- Opmaak van prijsbestek: 150,00 euro per werk
- Opvragen en beoordeling van offertes: 100,00 euro per werk
- Opvolging van de werken: 100,00 per (werf)bezoek
- Administratie rond leningen en premies: 150,00 euro
- Algemene renovatiebegeleiding: 50,00 euro/uur

Alle vermelde prijzen zijn exclusief BTW.

Leiedal zal de gepresteerde diensten 3 maandelijks factureren aan de Bouwheer, het saldo wordt gefactureerd na beëindiging van de opdracht van de RenovatieCoach.

Indien de Bouwheer nalaat de facturen van Leiedal (tijdig) te betalen is er van rechtswege en zonder voorafgaande ingebrekestelling een forfaitaire schadeloosstelling à rato van 10% van het factuurbedrag verschuldigd, met een minimum van 50,00 euro, alsook een nalatigheidsintrest gelijk aan de wettelijke intrestvoeten te rekenen vanaf de vervaldatum van de factuur.

Indien voor dit project een Burenpremie uitbetaald wordt door de DNB, en het project dus aan alle gestelde voorwaarden hiervoor voldoet, zal de resterende kost voor de Bouwheer van de begeleiding, na aftrek van de Burenpremie, maximaal 800 euro bedragen.

Artikel 5. Rol van de RenovatieCoach

Deze overeenkomst heeft betrekking op de onderlinge relatie tussen de RenovatieCoach en de Bouwheer.

Indien de Bouwheer beslist om over te gaan tot de effectieve renovatie van (een deel van) de woning, zoals vermeld in artikel 1 van deze overeenkomst, behoort de uitvoering van de renovatiewerken geenszins tot de opdracht van Leiedal, en zal hiervoor een afzonderlijke overeenkomst afgesloten moeten worden met een aannemer en/of architect.

De Bouwheren kunnen vrij een aannemer en/of architect kiezen voor het uitvoeren van de renovatiewerken die naar aanleiding van de tussenkomst van de RenovatieCoach zullen worden uitgevoerd. Leiedal zal een pool van energiebewuste aannemers voorstellen aan de Bouwheren die reeds geselecteerd zijn op basis van een aantal selectiecriteria.

De architect en/of aannemer belast met de uitvoering van de werken zijn volgens de wettelijke en jurisprudentiële principes aansprakelijk voor de door hen uitgevoerde werken.

Leiedal kan op geen enkele manier gehouden zijn tot vrijwaring van enige aansprakelijkheid van de architect en/of aannemer.

De Bouwheer is verantwoordelijk om de stappen te ondernemen ten aanzien van de bevoegde instanties inzake het verkrijgen van de noodzakelijke vergunningen, onder meer de omgevingsvergunning.

Het (tijdig) verkrijgen van de noodzakelijke vergunningen behoort tot de uitsluitende bevoegdheid en verantwoordelijkheid van de Bouwheer, en dit op eigen initiatief en kosten. Leiedal kan omtrent het verkrijgen van deze vergunningen door de Bouwheer geen garanties bieden.

De RenovatieCoach onthoudt zich ervan om eigen commerciële voorstellen te doen, rechtstreeks of onrechtstreeks met betrekking tot de uitvoering van energiebesparende of milieuvriendelijke maatregelen.

De RenovatieCoach stelt zich bij de uitvoering van zijn taken objectief op en laat zich niet leiden door mogelijke eigenbelangen.

Artikel 8. Gebruik gegevens

De Bouwheer geeft uitdrukkelijk toestemming aan Leiedal om de gegevens, foto's en informatie - met betrekking tot de renovatie van (een deel van) de woning die naar aanleiding van deze overeenkomst tot stand komt - te gebruiken in een anonieme vorm met het oog op de algemene rapportering, de evaluatie en de monitoring van de taken van Leiedal als Renovatiecoach.

Indien de opdrachtgever in aanmerking wenst te komen voor de Burenpremie, zal hij de verbruiksgegevens van de woning maandelijks ingeven via het portaal hiertoe ter beschikking gesteld door de DNB.

Artikel 9. Voortijdige beëindiging

De Bouwheer kan ten allen tijde de opdracht(en) van de Renovatiecoach voortijdig beëindigen en de samenwerking eenzijdig stopzetten. De Bouwheer richt hiertoe een aangetekend schrijven aan het adres van Leiedal, met opgave van de reden voor de beëindiging van de overeenkomst.

De Bouwheer is in dat geval een vergoeding verschuldigd voor de reeds geleverde prestaties van de Renovatiecoach op het moment dat Leiedal het aangetekend schrijven ontvangt.

Artikel 10. Geschillen

Alle geschillen met betrekking tot deze overeenkomst worden beslecht onder het Belgisch recht en behoren tot de bevoegdheid van de rechtbanken van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Kortrijk.

* * *

Aldus opgemaakt te op in twee originele exemplaren waarvan elke partij verklaart een origineel exemplaar te hebben ontvangen.

Voor de Bouwheer
(handtekening + datum)

Bijlage 1: voorwaarden voor collectieve renovatieprojecten/burenpremie

Een collectief renovatieproject bestaat, bij de start ervan, uit minstens 10 woningen of wooneenheden binnen eenzelfde gemeente die intekenen op het aanbod.

Indien een woongebouw uit minstens 10 wooneenheden bestaat (appartementengebouw met minstens 10 appartementen), kunnen deze wooneenheden of het woongebouw niet in een collectief renovatieproject met andere woningen, wooneenheden of woongebouwen stappen.

Het collectief renovatieproject heeft betrekking op minstens één van de volgende investeringen:

1. Dak- of zoldervloerisolatie
2. Isolatie van buitenmuren, bestaande uit de isolatie aan de buitenzijde, aan de binnenzijde of in de spouw
3. Isolatie van vloeren op volle grond of van plafonds van kelders of verluchtte ruimtes onder een verwarmde ruimte
4. Plaatsing van hoogrendementsbeglazing
5. Plaatsing van een thermisch zonnecollectorsysteem
6. Plaatsing van een warmtepomp
7. Plaatsing van een ventilatiesysteem

Andere dan de hierboven opgesomde werken komen niet in aanmerking als collectief renovatieproject.

Criteria, technische eisen en nadere regels van bovenstaande investeringen: zie artikel 6.4.1/1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 (zie bijlage 2) en het artikel 1 tot en met 3 van het Ministerieel Besluit van 10 november 2016 (zie bijlage 3).

Woningen of wooneenheden waarvoor de elektriciteitsdistributienetbeheerder een audit uitvoert, vermeld in artikel 6.4.1/7 van het Energiebesluit van 19 december 2010 alsook deze die in eigendom zijn van sociale huisvestingsmaatschappijen vallen buiten het toepassingsgebied en komen niet in aanmerking voor de ondersteuning van collectieve renovatiewerken.

Binnen een periode van 10 jaar kan per woning of wooneenheid en per woongebouw maximaal tweemaal een burenpremie uitbetaald worden.

De taken van de BENOvatiecoach die binnen een collectief renovatieproject moeten worden uitgevoerd zijn opgenomen in paragraaf 3 van artikel 8 van het Ministerieel Besluit van 10 november 2016.

- Taak 1: overtuigen van de doelgroep om in te stappen in een collectief renovatieproject
- Taak 2: fungeren als centraal aanspreekpunt voor vragen en problemen
- Taak 3: advies verlenen over het mogelijk plan van aanpak, zowel collectief als individueel, zowel voor een gefaseerde aanpak als een aanpak waarbij alle werken tegelijkertijd worden uitgevoerd
- Taak 4: ter plaatse doorlichten van de wooneenheden die in een collectief project stappen, grondig op energetisch vlak zowel wat gebouwschil als installaties betreft, rudimentair op het vlak van algemene woningkwaliteit evenals wat het potentieel voor elektriciteitsopwekking met fotovoltaïsche zonnepanelen betreft
- Taak 5: opstellen van meetstaten

- Taak 6: indicatie geven van de verwachte energiebesparing voor de concrete betrokken wooneenheden
- Taak 7: indicatie geven van de verwachte kostprijs voor de uitvoering van de energiebesparende werken, op basis van de meetstaten
- Taak 8: indicatie geven van de netto-investeringskost, na verrekening van de financiële ondersteuningsmaatregelen waarvoor de kandidaat-BENOverder in aanmerking komt
- Taak 9: zoeken naar mogelijke synergiën voor de uitvoering van de werken bij verschillende deelnemers
- Taak 10: opmaken van een gedetailleerd gepersonaliseerd plan, inclusief afmetingen voor de uit te voeren werken, een modelbestek voor het opvragen van de offertes, evenals een indicatieve timing voor het vervolg van het traject
- Taak 11: zoeken naar geschikte aannemers
- Taak 12: informeren over de mogelijkheden tot financiering van de werken
- Taak 13: begeleiden bij de uitvoering van de werken
- Taak 14: begeleiden van de kandidaat-BENOverder bij het aanvragen van financiële tussenkomsten voor de uitgevoerde werken en assisteren van de kandidaat-BENOverder bij het elektronisch aanvragen van de individuele premie
- Taak 15: rapporteren aan elektriciteitsdistributie-netbeheerder over uitgevoerde taken per woning

De maximale burenpremie die in het kader van een collectief renovatieproject in een woongebouw kan worden uitbetaald aan de projectbegeleider is 5.000 euro excl. BTW per woongebouw, waarbij de burenpremie per wooneenheid van het woongebouw als volgt wordt bepaald: voor de eerste 5 wooneenheden 400 euro excl. BTW per wooneenheid en vanaf de zesde wooneenheid 100 euro excl. BTW per wooneenheid.

Voor woningen die niet tot en met de laatste taak worden begeleid, wordt geen burenpremie uitbetaald aan de projectbegeleider.

Bij uitvoering van twee of meer van de maatregelen voor dezelfde woning of wooneenheid worden 2 burenpremies per woning of wooneenheid uitbetaald. De factuurdatum van de factuur voor uitvoering van de tweede maatregel dient binnen een periode van 5 jaar, te starten vanaf de factuurdatum voor uitvoering van de eerste maatregel te vallen.

Binnen een periode van 10 jaar kan per woning of wooneenheid per woongebouw maximaal tweemaal een burenpremie uitbetaald worden door de elektriciteitsdistributienetbeheerder aan eender welke projectbegeleider.

Bijlage 2: artikel 6.4.1/1 van het Energiebesluit van 19 november 2010

Aan investeerders in woningen, wooneenheden of woongebouwen die voor 1 januari 2006 zijn aangesloten op het elektriciteitsdistributienet of waarvoor de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning dateert van vóór 1 januari 2006, worden de volgende premies verleend voor energiebesparende werkzaamheden in de betreffende woningen of gebouwen:

1° een premie voor nieuw geplaatste dak- of zoldervloerisolatie, volgens de volgende criteria:

datum van de eindfactuur	premie in geval van uitvoering door aannemer	premie in geval van uitvoering door doe-het-zelver
1/1/2016 - 31/12/2016	8 euro per m ² op voorwaarde dat de warmteweerstand Rd van de nieuw aangebrachte isolatielaag minimaal 4,5 m ² K/W bedraagt	4 euro per m ² op voorwaarde dat de warmteweerstand Rd van de nieuw aangebrachte isolatielaag minimaal 4,5 m ² K/W bedraagt
	7 euro per m ² op voorwaarde dat de warmteweerstand Rd van de nieuw aangebrachte isolatielaag minimaal 4 m ² K/W en minder dan 4,5 m ² K/W bedraagt	3,5 euro per m ² op voorwaarde dat de warmteweerstand Rd van de nieuw aangebrachte isolatielaag minimaal 4 m ² K/W en minder dan 4,5 m ² K/W bedraagt
	6 euro per m ² op voorwaarde dat de warmteweerstand Rd van de nieuw aangebrachte isolatielaag minimaal 3,5 m ² K/W en minder dan 4 m ² K/W bedraagt	3 euro per m ² op voorwaarde dat de warmteweerstand Rd van de nieuw aangebrachte isolatielaag minimaal 3,5 m ² K/W en minder dan 4 m ² K/W bedraagt
1/1/2017- 31/12/2018	6 euro per m ² op voorwaarde dat de warmteweerstand Rd van de nieuw aangebrachte isolatielaag minimaal 4,5 m ² K/W bedraagt	3 euro per m ² op voorwaarde dat de warmteweerstand Rd van de nieuw aangebrachte isolatielaag minimaal 4,5 m ² K/W bedraagt
vanaf 1/1/2019	4 euro per m ² op voorwaarde dat de warmteweerstand Rd van de nieuw aangebrachte isolatielaag minimaal 4,5 m ² K/W bedraagt	2 euro per m ² op voorwaarde dat de warmteweerstand Rd van de nieuw aangebrachte isolatielaag minimaal 4,5 m ² K/W bedraagt

2° een premie voor door een aannemer nieuw geplaatste spouwmuurisolatie in een buitenmuur, volgens de volgende criteria:

datum van de eindfactuur	koppeling aan kwaliteitssysteem	premie
1/1/2016- 31/12/2017	De gebruikte materialen, de plaatsingstechnieken en de plaatsers moeten volledig voldoen aan de STS, vermeld in artikel 13 van het ministerieel besluit van 6 september 1991 tot opstelling van typevoorschriften in de bouwsector, voor de plaatsing van isolatie in spouwmuren.	6 euro per m ²
vanaf 1/1/2018		5 euro per m ²

3° een premie voor door een aannemer nieuw geplaatste isolatie aan de buitenkant van een buitenmuur, volgens de volgende criteria:

datum van de eindfactuur	koppeling aan kwaliteitssysteem	premie
1/1/2016- 31/12/2016	De warmteweerstand Rd van de nieuw aangebrachte isolatielaag bedraagt minimaal 2 m ² K/W.	15 euro per m ²
1/1/2017- 31/12/2018	De warmteweerstand Rd van de nieuw aangebrachte isolatielaag bedraagt minimaal 3 m ² K/W.	15 euro per m ²

vanaf 1/1/2019	De warmteweerstand R_d van de nieuw aangebrachte isolatielaag bedraagt minimaal $3 \text{ m}^2\text{K/W}$. Voor werkzaamheden die worden uitgevoerd vanaf 1 januari 2019, moeten de gebruikte materialen, de plaatsingstechnieken en de plaatsers volledig voldoen aan de STS, vermeld in artikel 13 van het ministerieel besluit van 6 september 1991 tot opstelling van typevoorschriften in de bouwsector, voor de plaatsing van isolatie aan de buitenkant van buitenmuren.	15 euro per m^2
-------------------	---	--------------------------

4° een premie voor door een aannemer nieuw geplaatste isolatie aan de binnenkant van buitenmuren, op voorwaarde dat de warmteweerstand van de nieuw aangebrachte isolatielaag minimaal $2 \text{ m}^2\text{K/W}$ bedraagt, volgens de volgende criteria:

datum van de eindfactuur	koppeling aan kwaliteitssysteem	premie
1/1/2016- 31/12/2016	/	geen premie
1/1/2017- 31/12/2018	De uitgevoerde werkzaamheden worden begeleid door een architect die ingeschreven is in de tabel van de Orde van Architecten en die een controletaak uitoefent op de werkzaamheden, of het plaatsen van de isolatiematerialen wordt uitgevoerd door een aannemer waarvan op het ogenblik van de uitvoering minstens de zaakvoerder of een werknemer beschikt over een certificaat van bekwaamheid of een certificaat van bekwaamheid als aspirant als vermeld in artikel 8.5.1, § 1, 8°, van dit besluit.	15 euro per m^2
vanaf 1/1/2019	Voor werkzaamheden die worden uitgevoerd vóór 1 januari 2019: de uitgevoerde werkzaamheden worden begeleid door een architect die ingeschreven is in de tabel van de Orde van Architecten en die een controletaak uitoefent op de werkzaamheden, of het plaatsen van de isolatiematerialen wordt uitgevoerd door een aannemer waarvan op het ogenblik van de uitvoering minstens de zaakvoerder of een werknemer beschikt over een certificaat van bekwaamheid of een certificaat van bekwaamheid als aspirant als vermeld in artikel 8.5.1, § 1, 8°, van dit besluit. Voor werkzaamheden die worden uitgevoerd vanaf 1 januari 2019, moeten de gebruikte materialen, de plaatsingstechnieken en de plaatsers volledig voldoen aan de STS, vermeld in artikel 13 van het ministerieel besluit van 6 september 1991 tot opstelling van typevoorschriften in de bouwsector, voor de plaatsing van isolatie aan de binnenkant van buitenmuren.	15 euro per m^2

5° een premie voor door een aannemer nieuw geplaatste vloerisolatie op volle grond of nieuw geplaatste isolatie op het plafond van een kelder of verluchte ruimte onder een verwarmde ruimte, volgens de volgende criteria:

datum van de eindfactuur	voorwaarde	premie
1/1/2016- 31/12/2016	De warmteweerstand R_d van de nieuw aangebrachte isolatielaag bedraagt minimaal $1,2 \text{ m}^2\text{K/W}$.	6 euro per m^2
vanaf 1/1/2017	De warmteweerstand R_d van de nieuw aangebrachte isolatielaag bedraagt minimaal $2 \text{ m}^2\text{K/W}$	6 euro per m^2

6° een premie voor door een aannemer nieuw geplaatste glasoppervlakte, volgens de volgende criteria:

datum van de eindfactuur	voorwaarden	premie
1/1/2016 - 31/12/2016	De nieuw geplaatste beglazing heeft een warmtedoorgangscoefficiënt U van maximaal 1,1 W/m ² K maar meer dan 0,8 W/m ² K en werd geplaatst ter vervanging van enkele beglazing	12 euro per m ²
1/1/2016 - 31/12/2016	De nieuw geplaatste beglazing heeft een warmtedoorgangscoefficiënt U van maximaal 0,8 W/m ² K en werd geplaatst ter vervanging van enkele beglazing of dubbele beglazing	15 euro per m ²
1/1/2017 - 31/12/2019	De nieuw geplaatste beglazing heeft een warmtedoorgangscoefficiënt U van maximaal 1,1 W/m ² K	10 euro per m ²
vanaf 1/1/2020	De nieuw geplaatste beglazing heeft een warmtedoorgangscoefficiënt U van maximaal 1,1 W/m ² K	8 euro per m ²

De minister kan nadere regels bepalen en technische vereisten vastleggen waaraan de werkzaamheden, de producten en de gebouwschildelen, vermeld in het eerste lid, of de uitvoerders van de werkzaamheden, respectievelijk de plaatsers van deze producten moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de premies.

Aan investeerders in woningen, wooneenheden of woongebouwen die vóór 1 januari 2014 zijn aangesloten op het elektriciteitsdistributienet of waarvoor de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning dateert van vóór 1 januari 2014, worden de volgende premies verleend voor energiebesparende werkzaamheden in de betreffende woningen, wooneenheden of woongebouwen:

1° een premie voor een door een aannemer nieuw geplaatste thermisch zonnecollectorsysteem, volgens de volgende criteria:

datum van de eindfactuur	koppeling aan kwaliteitssysteem	premie
1/1/2016-31/12/2016	/	550 euro per m ² apertuuroppervlakte van door een aannemer nieuw geplaatste thermische zonnecollectoren die voor de productie van sanitair warm water worden gebruikt, tot maximaal 2.750 euro per woning of wooneenheid en begrensd tot 50% van de investeringskosten, vermeld op de betreffende facturen
1/1/2017 - 30/6/2017	/	550 euro per m ² apertuuroppervlakte van door een aannemer nieuw geplaatste thermische zonnecollectoren die voor de productie van sanitair warm water worden gebruikt, tot maximaal 2.750 euro per woning of wooneenheid en begrensd tot 40% van de investeringskosten, vermeld op de betreffende facturen
1/7/2017-31/12/2018	Vanaf 1 juli 2017 wordt de kwaliteitsvolle uitvoering van de	550 euro per m ² apertuuroppervlakte van door een aannemer nieuw geplaatste thermische

	installaties gevalideerd door een persoon die beschikt over een certificaat van bekwaamheid als vermeld in artikel 8.5.1, § 1, 2° of 3°.	zonnecollectoren die voor de productie van sanitair warm water worden gebruikt, tot maximaal 2.750 euro per woning of wooneenheid en begrensd tot 40% van de investeringskosten, vermeld op de betreffende facturen
vanaf 1/1/2019	De kwaliteitsvolle uitvoering van de installaties wordt gevalideerd door een persoon die beschikt over een certificaat van bekwaamheid als vermeld in artikel 8.5.1, § 1, 2° of 3°.	375 euro per m ² apertuuroppervlakte van door een aannemer nieuw geplaatste thermische zonnecollectoren die voor de productie van sanitair warm water worden gebruikt, tot maximaal 1.875 euro per woning of wooneenheid en begrensd tot 40% van de investeringskosten, vermeld op de betreffende facturen

2° een premie voor een door een aannemer nieuw geplaatste warmtepomp, volgens de volgende criteria:

datum van de eindfactuur	koppeling aan kwaliteitssysteem	type warmtepomp	premie
1/1/2016-31/12/2016	/	elektrische warmtepomp	270 euro x ((0,87 x COP) - 2,5) x het elektrisch compressorvermogen uitgedrukt in kWatt en vervolgens beperkt tot 1.700 euro per woning of wooneenheid
		gaswarmtepomp	270 euro x ((0,87 x COP) - 1) x het geïnstalleerd gasvermogen uitgedrukt in kWatt en vervolgens beperkt tot 1.700 euro per woning of wooneenheid
1/1/2017-30/06/2017	/	geothermische warmtepomp	4.000 euro per woning of wooneenheid, begrensd tot 40% van de investeringskosten, vermeld op de betreffende facturen
		lucht-waterwarmtepomp	1.500 euro per woning of wooneenheid, begrensd tot 40% van de investeringskosten, vermeld op de betreffende facturen
		hybride lucht-waterwarmtepomp	800 euro per woning of wooneenheid, begrensd tot 40% van de investeringskosten, vermeld op de betreffende facturen
		lucht-luchtwarmtepomp	300 euro per woning of wooneenheid, begrensd tot 40% van de investeringskosten, vermeld op de betreffende facturen

vanaf 1/7/2017	Vanaf 1 juli 2017 wordt de kwaliteitsvolle uitvoering van de installaties gevalideerd door een persoon die beschikt over een certificaat van bekwaamheid als vermeld in artikel 8.5.1, § 1, 6° of 7°	geothermische warmtepomp	4.000 euro per woning of wooneenheid, begrensd tot 40% van de investeringskosten, vermeld op de betreffende facturen
		lucht-waterwarmtepomp	1.500 euro per woning of wooneenheid, begrensd tot 40% van de investeringskosten, vermeld op de betreffende facturen
		hybride lucht-waterwarmtepomp	800 euro per woning of wooneenheid, begrensd tot 40% van de investeringskosten, vermeld op de betreffende facturen
		lucht-luchtwarmtepomp	300 euro per woning of wooneenheid, begrensd tot 40% van de investeringskosten, vermeld op de betreffende facturen

Als de plaatsing van de warmtepomp, vermeld in het eerste lid, het gevolg is van de vervanging van de bestaande elektrische weerstandsverwarming door de betreffende warmtepomp, wordt de premie evenals desgevallend het maximum, vermeld in het eerste lid, verdubbeld als het betreffende gebouw al sinds 1 januari 2006 op het elektriciteitsdistributienet is aangesloten met toepassing van uitsluitend nachttarief. De verdubbeling wordt desgevallend beperkt tot 40% van de in aanmerking komende investeringskosten.

Voor warmtepompen geplaatst vanaf 2017 en met eindfacturen vanaf 2017, wordt de premie, vermeld in het eerste lid, 2°, verdubbeld als de warmtepomp wordt geplaatst in een woning, wooneenheid of woongebouw, gelegen in een gebied waar geen aardgasdistributienet aanwezig is. De verdubbeling wordt desgevallend beperkt tot 40% van de in aanmerking komende investeringskosten.

De verhogingen vermeld in het tweede en derde lid zijn niet cumuleerbaar met elkaar.

Per woning of per wooneenheid kan slechts één keer een premie voor een warmtepomp worden toegekend. Per woning of per wooneenheid kan slechts één keer een premie voor een thermisch zonnecollectorsysteem worden toegekend.

De minister kan nadere regels bepalen en technische vereisten vastleggen waaraan de werkzaamheden en de installaties, vermeld in het eerste lid, of de uitvoerders van de werkzaamheden, respectievelijk de plaatsers van deze installaties moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de premies.

Aan investeerders in woningen, wooneenheden of woongebouwen die vóór 1 januari 2006 werden aangesloten op het elektriciteitsdistributienet, wordt een gecombineerde premie verleend voor de gelijktijdig uitgevoerde investeringen in muurisolatie van bestaande buitenmuren en de vervanging van bestaande beglazing inclusief raamwerk in de betreffende woningen, wooneenheden of woongebouwen.

De premie bedraagt, voor wat de investering in muurisolatie van bestaande buitenmuren betreft, 6 euro per vierkante meter nieuw geplaatste spouwmuurisolatie in een bestaande buitenmuur of 15 euro per vierkante meter nieuw geplaatste isolatie aan de buitenzijde van een bestaande buitenmuur met een Rd-waarde van minimum 2 m²K/W.

De premie bedraagt, voor wat de investering in de vervanging van bestaande beglazing inclusief raamwerk betreft, 48 euro per vierkante meter nieuw geplaatste glasoppervlakte ter vervanging van enkele beglazing met een maximum van 1.680 euro op voorwaarde dat de nieuw geplaatste beglazing een warmtedoorgangscoefficiënt heeft van maximaal 1,1 W/m²K of 60 euro per vierkante meter nieuw geplaatste glasoppervlakte ter vervanging van enkele of dubbele beglazing met een maximum van 2.100 euro op voorwaarde dat de nieuw geplaatste beglazing een warmtedoorgangscoefficiënt heeft van maximaal 0,8 W/m²K. De warmtedoorgangscoefficiënt van het geheel van beglazing en raamprofiel mag in beide gevallen maximaal 1,7 W/m²K bedragen.

Om als gelijktijdig uitgevoerd te worden beschouwd en aldus in aanmerking te komen voor de gecombineerde premie vermeld in dit artikel, mogen de eindfacturen van de investeringen in enerzijds muurisolatie en anderzijds beglazing niet meer dan 12 maanden uit elkaar liggen en moet de eindfactuur van de eerste investering niet later gedateerd zijn dan 31/12/2016 en de eindfactuur van de tweede investering niet later gedateerd zijn dan 31/12/2017. Bovendien geldt de gecombineerde premie enkel indien alle enkele of gewoon dubbele beglazing met een U-waarde van 2,9 W/m²K of slechter in de van muurisolatie voorziene gevels of geveldelen wordt vervangen.

De minister kan nadere regels bepalen en technische vereisten vastleggen waaraan de werkzaamheden, producten en installaties, vermeld in dit artikel, of de uitvoerders respectievelijk plaatsers van deze werkzaamheden, producten en installaties moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de gecombineerde premie.

De gecombineerde premie, vermeld in dit artikel, wordt enkel toegekend indien de plaatsing van de muurisolatie en de vervanging van de beglazing inclusief raamwerk pas worden aangevat vanaf 1 januari 2014.

De gecombineerde premie, vermeld in dit artikel, kan voor dezelfde investeringen niet worden gecumuleerd met de premies, vermeld in artikel 6.4.1/1, die voor hetzelfde type investering worden gegeven.

Investeerders in woningen, wooneenheden of woongebouwen die vóór 1 januari 2006 zijn aangesloten op het elektriciteitsdistributienet of waarvoor de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning dateert van vóór 1 januari 2006, kunnen vanaf 1 januari 2017 een voucher totaalrenovatie activeren als ze in hun woning, wooneenheid of woongebouw binnen een periode van vijf jaar minstens drie van de volgende zeven energiebesparende investeringen plannen uit te voeren:

1° dak- of zoldervloerisolatie, met een nieuw te isoleren oppervlakte van minimaal 30 m²

2° isolatie van buitenmuren, bestaande uit isolatie aan de buitenzijde, aan de binnenzijde of in de spouw, met een nieuw te isoleren oppervlakte van minimaal 30 m²

- 3° isolatie van vloeren op volle grond of van plafonds van kelders of verluchte ruimtes onder een verwarmde ruimte, met een nieuw te isoleren minimaal oppervlakte van 30 m²
- 4° plaatsing van beglazing, met nieuw te plaatsen beglazing van minimaal 5 m²
- 5° plaatsing van een thermisch zonnecollectorsysteem
- 6° plaatsing van een warmtepomp
- 7° plaatsing van een ventilatiesysteem

De voucher kan worden geactiveerd zodra de premie-aanvraag voor de eerste investering met eindfactuur vanaf 1 januari 2017 wordt ingediend of in elke daarna volgende premie-aanvraag. Bij de activatie van de voucher moet de investeerder aangeven welke investeringen hij onder de voucher wil laten vallen, met aanduiding van de oppervlaktes in kwestie bij isolatie- en beglazingsinvesteringen. De in de voucher aangegeven investeringen kunnen evenwel doorheen de tijd worden aangepast. Voor de isolatie- en beglazingsinvesteringen moet de woning, de wooneenheid of het woongebouw na uitvoering van de aangegeven investeringen binnen het beschermd volume volledig zijn geïsoleerd tot op de niveaus, vermeld in artikel 6.4.1/1 voor eindfacturen vanaf 2017.

De voucher totaalrenovatie geeft recht op een forfaitair premiesupplement boven op de premies die voor de individuele investeringen worden toegekend, waarvan de hoogte volgens de volgende criteria wordt berekend:

na tijdige uitvoering van	forfaitair supplement per woning	forfaitair supplement per wooneenheid
de derde investering	1250 euro	625 euro
de vierde investering	bijkomend 500 euro	bijkomend 250 euro
de vijfde investering	bijkomend 1000 euro	bijkomend 500 euro
de zesde investering	bijkomend 1000 euro	Bijkomend 500 euro
de zevende investering	bijkomend 1000 euro	bijkomend 500 euro

Om als een tijdige uitvoering te worden beschouwd als vermeld in het derde lid, moeten de eindfacturen van de investeringen binnen een periode van vijf jaar vallen vanaf de datum van de eindfactuur van de investering waarmee de voucher is geactiveerd.

Investeringen in gemeenschappelijke delen van een woongebouw of collectief geplaatste thermische zonnecollectorsystemen, warmtepompsystemen of ventilatiesystemen, tellen mee voor de voucher totaalrenovatie van elk van de betrokken wooneenheden.

Om in aanmerking te komen voor de forfaitaire supplementen vanaf de vijfde investering, moet de investeerder een energieprestatiecertificaat voorleggen waaruit blijkt wat de huidige energieprestatie is van de betreffende woning of wooneenheid.

De minister kan nadere regels bepalen en technische vereisten vastleggen waaraan het ventilatiesysteem, vermeld in het eerste lid, of de uitvoerders van de werkzaamheden, respectievelijk de plaatsers van deze installaties moeten voldoen om in aanmerking te komen als een van de zeven investeringen.

Per woning en wooneenheid kan maar één voucher totaalrenovatie worden geactiveerd. De voucher blijft verbonden aan de woning of wooneenheid.

Indien als gevolg van een uit 2017 daterende eindfactuur voor beglazing dan wel spouwmuurisolatie of isolatie langs de buitenzijde van een buitenmuur een gecombineerde premie, zoals vermeld in artikel 6.4.1/1/2, werd toegekend, dan telt elke investering in beglazing, spouwmuurisolatie of isolatie langs de buitenzijde van een buitenmuur, in afwijking van het eerste lid, niet mee als een van de zeven investeringen.

Bijlage 3: het artikel 1 tot en met 3 van het Ministerieel Besluit van 10 november 2016**Artikel 1.**

De technische eisen en nadere regels, vermeld in artikel 6.4.1/1 tweede lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 zijn de volgende: 1° wat betreft de dak- of zoldervloerisolatie, vermeld in artikel 6.4.1/1, eerste lid, 1° van het Energiebesluit van 19 november 2010:

- a) de Rd-waarde van een bestaande isolatielaag en van de afwerkingslaag mag niet mee worden verrekend om aan de minimumeis te komen;
 - b) de lambdawaarden die gebruikt worden voor de berekening van de Rd-waarde worden bepaald volgens de richtlijnen van NBN B 62-002 of ETA (Europese Technische Goedkeuring);
 - c) de premie wordt berekend op basis van de dak- of zoldervloeroppervlakte die met het nieuw aangekochte isolatiemateriaal werd geïsoleerd en kan nooit het aantal m² aangekocht isolatiemateriaal overschrijden;
 - d) de premie is geldig voor ofwel dakisolatie ofwel zoldervloerisolatie binnen hetzelfde beschermd volume, niet voor beide;
 - e) zoldervloerisolatie wordt alleen als dakisolatie beschouwd wanneer het de vloer van een onverwarmde zolder betreft;
 - f) als het de isolatie van een hellend dak betreft, moet ook een dampscherm aanwezig zijn langs de binnenzijde van de woning;
 - g) alleen isolatie van direct of indirect verwarmde ruimtes komt in aanmerking;
 - h) de facturen, vermeld in artikel 6.4.1/6, eerste lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 of de door de aannemer ingevulde en ondertekende attesten die samen met het aanvraagformulier meegeleverd worden vermelden samen minstens:
 - 1) de soort, het merk en het type van het isolatiemateriaal;
 - 2) het aantal m² isolatiemateriaal;
 - 3) de dikte van het isolatiemateriaal;
 - 4) de Rd-waarde van het isolatiemateriaal;
 - 5) de kostprijs van het materiaal en de plaatsing ingeval van uitvoering door een aannemer;
 - 6) de datum waarop de werken werden uitgevoerd;
 - i) de factuur, een bijgevoegd document of het aanvraagformulier bevat minstens: 1) een verklaring dat de Rd-waarde van een bestaande isolatielaag en van de afwerkingslaag niet is mee verrekend;
 - 2) een verklaring dat de lambdawaarden die gebruikt werden voor de berekening van de Rd-waarde werden bepaald volgens de richtlijnen van NBN B 62-002 of ETA (Europese Technische Goedkeuring);
 - 3) een verklaring dat de ingediende facturen enkel betrekking hebben op isolatie van direct of indirect verwarmde ruimtes.
- 2° wat betreft de spouwmuurisolatie, vermeld in artikel 6.4.1/1, eerste lid, 2° van het Energiebesluit van 19 november 2010:
- a) de spouw heeft een minimale breedte van 50 millimeter;
 - b) de volledige spouwbreedte moet worden opgevuld met het isolatiemateriaal;
 - c) alleen isolatie van spouwmuren waarin nog geen isolatie aanwezig was, komt in aanmerking;
 - d) de lambdawaarde van het gebruikte isolatiemateriaal mag hoogstens 0,065 W/m.K bedragen;

- e) de lambda-waarde van het gebruikte isolatiemateriaal wordt bepaald volgens de richtlijnen van NBN B 62-002 of ETA (Europese Technische Goedkeuring);
- f) de gebruikte materialen, plaatsingstechnieken en plaatsers moeten volledig voldoen aan de STS, vermeld in artikel 13 van het ministerieel besluit van 6 september 1991 tot opstelling van typevoorschriften in de bouwsector, voor wat betreft het plaatsen van isolatie in spouwmuren;
- g) alleen isolatie van direct of indirect verwarmde ruimtes komt in aanmerking;
- h) de facturen, vermeld in artikel 6.4.1/6, eerste lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 of de door de aannemer ingevulde en ondertekende attesten die samen met het aanvraagformulier meegeleverd worden vermelden samen minstens:
- 1) de soort, het merk en het type van het gebruikte materiaal;
 - 2) het aantal opgevulde m²;
 - 3) de dikte van het gebruikte materiaal;
 - 4) de lambda-waarde van het gebruikte materiaal;
 - 5) de kostprijs van het materiaal en de plaatsing;
 - 6) de datum waarop de werken werden uitgevoerd.
- i) de factuur, een bijgevoegd document of het aanvraagformulier bevat minstens 1) een verklaring dat de lambda-waarden bepaald worden volgens de richtlijnen van NBN B62-002 of ETA (Europese Technische Goedkeuring);
- 2) een verklaring dat de ingediende facturen enkel betrekking hebben op isolatie van een spouwmuur waarin nog geen isolatie aanwezig was;
 - 3) een verklaring dat de ingediende facturen enkel betrekking hebben op isolatie van direct of indirect verwarmde ruimtes;
 - 4) een verklaring van overeenkomstigheid waaruit blijkt dat is voldaan aan de STS, vermeld in 2°, f).
- 3° wat betreft de muurisolatie geplaatst aan de buitenkant van een buitenmuur, vermeld in artikel 6.4.1/1, eerste lid, 3° van het Energiebesluit van 19 november 2010:
- a) de Rd-waarde van een bestaande isolatielaag en van de afwerkingslaag mag niet mee verrekend worden om aan de minimumeis te komen;
 - b) de lambda-waarden die gebruikt worden voor de berekening van de Rd-waarde worden bepaald volgens de richtlijnen van NBN B 62-002 of ETA (Europese Technische Goedkeuring);
 - c) de premie wordt berekend op basis van de muuropervlakte die met het nieuw aangekochte isolatiemateriaal werd geïsoleerd en kan nooit het aantal m² aangekocht isolatiemateriaal overschrijden;
 - d) alleen isolatie van direct of indirect verwarmde ruimtes komt in aanmerking;
- e) voor werkzaamheden die werden uitgevoerd na 31 december 2018 moeten de gebruikte materialen, plaatsingstechnieken en plaatsers volledig voldoen aan de STS, vermeld in artikel 13 van het ministerieel besluit van 6 september 1991 tot opstelling van typevoorschriften in de bouwsector, voor wat betreft de plaatsing van isolatie aan de buitenkant van buitenmuren;
- f) de facturen, vermeld in artikel 6.4.1/6, eerste lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 of de door de aannemer ingevulde en ondertekende attesten die samen met het aanvraagformulier meegeleverd worden vermelden samen minstens:
- 1) de soort, het merk en het type van het isolatiemateriaal;
 - 2) het aantal m² isolatiemateriaal;
 - 3) de dikte van het isolatiemateriaal;
 - 4) de Rd-waarde van het isolatiemateriaal;
 - 5) de kostprijs van het materiaal en de plaatsing;
 - 6) de datum waarop de werken werden uitgevoerd;

- g) de factuur, een bijgevoegd document of het aanvraagformulier bevat minstens: 1) een verklaring dat de Rd-waarde van een bestaande isolatielaag en van de afwerkingslaag niet is mee verrekend;
- 2) een verklaring dat de lambdawaarden die gebruikt werden voor de berekening van de Rd-waarde werden bepaald volgens de richtlijnen van NBN B 62-002 of ETA (Europese Technische Goedkeuring);
- 3) een verklaring dat de ingediende facturen enkel betrekking hebben op isolatie van direct of indirect verwarmde ruimtes;
- 4) voor werkzaamheden die werden uitgevoerd nà 31 december 2018 een verklaring van overeenkomstigheid waaruit blijkt dat voldaan is aan de STS, vermeld in 3°, e).
- 4° wat betreft de muurisolatie geplaatst aan de binnenkant van een buitenmuur, vermeld in artikel 6.4.1/1, eerste lid, 4° van het Energiebesluit van 19 november 2010:
- a) de Rd-waarde van een bestaande isolatielaag en van de afwerkingslaag mag niet mee verrekend worden om aan de minimumeis te komen;
- b) de lambdawaarden die gebruikt worden voor de berekening van de Rd-waarde worden bepaald volgens de richtlijnen van NBN B 62-002 of ETA (Europese Technische Goedkeuring);
- c) de premie wordt berekend op basis van de muuroppervlakte die met het nieuw aangekochte isolatiemateriaal werd geïsoleerd en kan nooit het aantal m² aangekocht isolatiemateriaal overschrijden;
- d) alleen isolatie van direct of indirect verwarmde ruimtes komt in aanmerking;
- e) werkzaamheden die werden uitgevoerd vóór 1 januari 2017, moeten worden begeleid door een architect die ingeschreven is in de tabel van de Orde van Architecten en die een controletaak uitoefent op de werkzaamheden;
- f) werkzaamheden die werden uitgevoerd nà 31 december 2016 en vóór 1 januari 2019, moeten ofwel worden begeleid door een architect die ingeschreven is in de tabel van de Orde van Architecten en die een controletaak uitoefent op de werkzaamheden, ofwel moet het plaatsen van de isolatiematerialen worden uitgevoerd door een aannemer waarvan op het ogenblik van de uitvoering minstens de zaakvoerder of een werknemer beschikt over een certificaat van bekwaamheid of een certificaat van bekwaamheid als aspirant als vermeld in artikel 8.5.1, § 1, 8°, van het Energiebesluit van 19 november 2010;
- g) voor werkzaamheden die werden uitgevoerd nà 31 december 2018 moeten de gebruikte materialen, plaatsingstechnieken en plaatsers volledig voldoen aan de STS, vermeld in artikel 13 van het ministerieel besluit van 6 september 1991 tot opstelling van typevoorschriften in de bouwsector, voor wat betreft de plaatsing van isolatie aan de binnenkant van buitenmuren;
- h) de facturen, vermeld in artikel 6.4.1/6, eerste lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 of de door de aannemer ingevulde en ondertekende attesten die samen met het aanvraagformulier meegeleverd worden vermelden samen minstens:
- 1) de soort, het merk en het type van het isolatiemateriaal;
- 2) het aantal m² isolatiemateriaal;
- 3) de dikte van het isolatiemateriaal;
- 4) de Rd-waarde van het isolatiemateriaal;
- 5) de kostprijs van het materiaal en de plaatsing;
- 6) de datum waarop de werken werden uitgevoerd;
- i) de factuur, een bijgevoegd document of het aanvraagformulier bevat minstens: 1) een verklaring dat de Rd-waarde van een bestaande isolatielaag en van de afwerkingslaag niet is mee verrekend;

- 2) een verklaring dat de lambdawaarden die gebruikt werden voor de berekening van de Rd-waarde werden bepaald volgens de richtlijnen van NBN B 62-002 of ETA (Europese Technische Goedkeuring);
- 3) een verklaring dat de ingediende facturen enkel betrekking hebben op isolatie van direct of indirect verwarmde ruimtes;
- 4) voor werkzaamheden die werden uitgevoerd vóór 1 januari 2017, een verklaring dat de werkzaamheden werden begeleid door een architect die ingeschreven is in de tabel van de Orde van Architecten en die een controletaak uitoefent op de werkzaamheden alsook het stamnummer van de begeleidende architect;
- 5) voor werkzaamheden die werden uitgevoerd nà 31 december 2016 en vóór 1 januari 2019 een verklaring dat de werkzaamheden werden begeleid door een architect die ingeschreven is in de tabel van de Orde van Architecten en die een controletaak uitoefent op de werkzaamheden alsook het stamnummer van de begeleidende architect dan wel een verklaring dat het plaatsen van de isolatiematerialen werd uitgevoerd door een aannemer waarvan op het ogenblik van de uitvoering minstens de zaakvoerder of een werknemer beschikt over een certificaat van bekwaamheid of een certificaat van bekwaamheid als aspirant als vermeld in artikel 8.5.1, § 1, 8° van het Energiebesluit van 19 november 2010 alsook het certificeringsnummer van de uitvoerende aannemer, zaakvoerder of werknemer;
- 6) voor werkzaamheden die werden uitgevoerd nà 31 december 2018 een verklaring van overeenkomstigheid waaruit blijkt dat voldaan is aan de STS, vermeld in 4°, g);
 - 5° wat betreft de vloerisolatie en de isolatie op het plafond van een kelder of verluchte ruimte onder een verwarmde ruimte, vermeld in artikel 6.4.1/1, eerste lid, 5° van het Energiebesluit van 19 november 2010:
 - a) de Rd-waarde van een bestaande isolatielaag en van de afwerkingslaag mag niet mee verrekend worden om aan de minimumeis te komen;
 - b) de lambdawaarden die gebruikt worden voor de berekening van de Rd-waarde worden bepaald volgens de richtlijnen van NBN B 62-002 of ETA (Europese Technische Goedkeuring);
 - c) de premie wordt berekend op basis van de oppervlakte die met het nieuw aangekochte isolatiemateriaal werd geïsoleerd en kan nooit het aantal m² aangekocht isolatiemateriaal overschrijden;
 - d) alleen isolatie van direct of indirect verwarmde ruimtes komt in aanmerking;
 - e) de facturen, vermeld in artikel 6.4.1/6, eerste lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 of de door de aannemer ingevulde en ondertekende attesten die samen met het aanvraagformulier meegeleverd worden vermelden samen minstens:
 - 1) de soort, het merk en het type van het isolatiemateriaal;
 - 2) het aantal m² isolatiemateriaal;
 - 3) de dikte van het isolatiemateriaal;
 - 4) de Rd-waarde van het isolatiemateriaal;
 - 5) de kostprijs van het materiaal en de plaatsing;
 - 6) de datum waarop de werken werden uitgevoerd.
 - f) de factuur, een bijgevoegd document of het aanvraagformulier bevat minstens: 1) een verklaring dat de Rd-waarde van een bestaande isolatielaag en van de afwerkingslaag niet is mee verrekend;
 - 2) een verklaring dat de lambdawaarden die gebruikt werden voor de berekening van de Rd-waarde werden bepaald volgens de richtlijnen van NBN B 62-002 of ETA (Europese Technische Goedkeuring);

3) een verklaring dat de ingediende facturen enkel betrekking hebben op isolatie van direct of indirect verwarmde ruimtes.

6° wat betreft de beglazing, vermeld in artikel 6.4.1/1, eerste lid,

6° van het Energiebesluit van 19 november 2010: a) de Ug-waarde van het nieuw geplaatste glas wordt berekend volgens de norm NBN EN 673 in overeenstemming met de CE-markering;

b) de premie wordt enkel toegekend indien op de afstandshouder tussen de glasbladen een markering wordt vermeld waarmee de energieprestatie van de beglazing kan vastgesteld worden;

c) de premie wordt berekend op basis van de nieuw geplaatste glasoppervlakte, waarbij de oppervlakte van de raamprofielen niet in rekening wordt gebracht;

d) transparante kunststofplaten (polycarbonaat) en lichtkoepels komen eveneens in aanmerking indien voldaan wordt aan de overige eisen, de U-waarde van de nieuwe transparante kunststofplaat (polycarbonaat) en van de nieuwe lichtkoepel worden bepaald respectievelijk volgens de normen NBN EN 16153 en NBN EN 1873, telkens in overeenstemming met de CE-markering;

e) beglazing in veranda's, d.i. een ruimte waarvan de wanden voor minstens de helft uit glas bestaan en die volledig afgesloten kan worden van de rest van de woning, komt niet in aanmerking;

f) alleen beglazing in direct of indirect verwarmde ruimtes komt in aanmerking;

g) de facturen, vermeld in artikel 6.4.1/6, eerste lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 of de door de aannemer ingevulde en ondertekende attesten die samen met het aanvraagformulier meegeleverd worden vermelden samen minstens:

1) het merk en type van het geplaatste glas;

2) het aantal geplaatste m²;

3) de Ug-waarde van het geplaatste glas, berekend volgens NBN EN 673 in overeenstemming met de CE-markering, dan wel de U-waarde van de nieuwe transparante kunststofplaat (polycarbonaat) en van de nieuwe lichtkoepel, bepaald respectievelijk volgens de normen NBN EN 16153 en NBN EN 1873, telkens in overeenstemming met de CE-markering;

4) de kostprijs van het materiaal en de plaatsing;

5) de datum waarop de werken werden uitgevoerd.

h) de factuur, een bijgevoegd document of het aanvraagformulier bevat minstens 1) de verklaring dat het glas niet werd geplaatst in een veranda;

2) een verklaring dat de Ug-waarde van het geplaatste glas berekend werd volgens NBN EN 673 in overeenstemming met de CE-markering dan wel een verklaring dat de U-waarde van de nieuwe transparante kunststofplaat (polycarbonaat) en van de nieuwe lichtkoepel, bepaald werd respectievelijk volgens de normen NBN EN 16153 en NBN EN 1873, telkens in overeenstemming met de CE-markering;

3) een verklaring dat een markering aanwezig is op de afstandshouder tussen de glasbladen;

4) een verklaring dat de ingediende facturen enkel betrekking hebben op het plaatsen van beglazing in direct of indirect verwarmde ruimtes;

5) een gedateerde foto van het geplaatste glas, waarbij ook het gebouw waarin het glas werd aangebracht duidelijk in beeld wordt gebracht.

Artikel 2.

De technische eisen en nadere regels, vermeld in artikel 6.4.1/1/1 zesde lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 zijn de volgende: 1° wat betreft het thermische zonnecollectorsysteem, vermeld in artikel 6.4.1/1/1, eerste lid, 1° van het Energiebesluit van 19 november 2010:

- a) de collector heeft een systeemtest (volgens EN 12976 of volgens EN/TS 12977) ondergaan of bezit een Solar KeyMark;
- b) fabrieksmatig geproduceerde systemen zijn gemarkeerd conform EN 12976-1;
- c) de inhoud van het boilervat moet minstens 40 liter per vierkante meter apertuoppervlakte bedragen ingeval van vlakkeplaat collectoren en minstens 55 liter per vierkante meter apertuoppervlakte bedragen ingeval van buiscollectoren;
- d) enkel indien er vóór de plaatsing van de thermische zonnecollectoren al een elektrische boiler aanwezig was die instond voor de volledige productie van het sanitair warm water, wordt naverwarming uitsluitend op basis van elektrische weerstandsverwarming aanvaard;
- e) voor werkzaamheden die werden uitgevoerd na 30 juni 2017 moet de aannemer beschikken over een certificaat van bekwaamheid, vermeld in artikel 8.5.1, § 1, 2° of 3° van het Energiebesluit van 19 november 2010; f) de facturen, vermeld in artikel 6.4.1/6, eerste lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 of de door de aannemer ingevulde en ondertekende attesten die samen met het aanvraagformulier meegeleverd worden vermelden samen minstens:

- 1) het merk en het type van de zonneboiler;
- 2) het aantal m² apertuoppervlakte;
- 3) het aantal liter opslagvat;
- 4) de kostprijs van het materiaal en de plaatsing;
- 5) de datum waarop het thermisch zonnecollectorsysteem werd geplaatst.
- g) de factuur, een bijgevoegd document of het aanvraagformulier bevat minstens: 1) een verklaring dat de collector een Solar KeyMark bezit;
- 2) een verklaring dat het fabrieksmatig geproduceerde systeem een systeemtest heeft ondergaan conform EN 12976-1 en EN/TS 12977-1;
- 3) een verklaring dat de apertuoppervlakte werd berekend volgens NEN-EN 12975;
- 4) een verklaring dat de naverwarming niet uitsluitend met elektrische weerstandsverwarming gebeurt, tenzij er voordien al een elektrische boiler aanwezig was die instond voor de volledige productie van het sanitair warm water;
- 5) een gedateerde foto van de geïnstalleerde thermische zonnecollectoren waarbij ook het gebouw waarop de collectoren werden geplaatst duidelijk in beeld wordt gebracht;
- 6) voor werkzaamheden uitgevoerd na 30 juni 2017 een verklaring dat de uitvoerende aannemer beschikt over een certificaat van bekwaamheid, vermeld in artikel 8.5.1, § 1, 2° of 3° van het Energiebesluit van 19 november 2010 alsook het certificeringsnummer van de uitvoerende aannemer. 2° wat betreft de warmtepompen, vermeld in artikel 6.4.1/1/1, eerste lid, 2° van het Energiebesluit van 19 november 2010:

- a) de warmtepomp kan niet worden gebruikt voor actieve koeling.

De aannemer attesteert de wijze waarop een eventuele actieve koelfunctie definitief uitgeschakeld werd en voegt een technische fiche toe;

- b) de warmtepomp beschikt over een productlabel toegekend volgens de Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 811/2013 van de Commissie van 18 februari 2013 ter aanvulling van Richtlijn 2010/30/EU van het Europees Parlement en de Raad wat de energie-etikettering van ruimteverwarmingstoestellen, combinatieverwarmingstoestellen, pakketten van

ruimteverwarmingstoestellen, temperatuurregelaars en zonne-energie-installaties en pakketten van combinatieverwarmingstoestellen, temperatuurregelaars en zonne-energie-installaties betreft; of de Gedelegeerde verordening (EU) van de commissie nr 626/2011 van 4 mei 2011 houdende aanvulling van Richtlijn 2010/30/EU van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot de energie-etikettering van de airconditioners, zoals bepaald in bijlage I bij dit besluit;

c) de warmteafgifte moet gebeuren via een systeem met een maximale afgiftetemperatuur van 55° C;

d) voor werkzaamheden die werden uitgevoerd nà 30 juni 2017 moet de aannemer beschikken over een certificaat van bekwaamheid, vermeld in artikel 8.5.1, § 1, 6° of 7° van het Energiebesluit van 19 november 2010; e) de facturen, vermeld in artikel 6.4.1/6, eerste lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 of de door de aannemer ingevulde en ondertekende attesten die samen met het aanvraagformulier meegeleverd worden vermelden samen minstens:

1) het merk en het type van de warmtepomp;

2) in geval van elektrische warmtepompen: het compressorvermogen;

3) in geval van gaswarmtepompen: het geïnstalleerd gasvermogen;

4) het Europees productlabel toegekend volgens de Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 811/2013 van de Commissie van 18 februari 2013 ter aanvulling van Richtlijn 2010/30/EU van het Europees Parlement en de Raad wat de energie-etikettering van ruimteverwarmingstoestellen, combinatieverwarmingstoestellen, pakketten van ruimteverwarmingstoestellen, temperatuurregelaars en zonne-energie-installaties en pakketten van combinatieverwarmingstoestellen, temperatuurregelaars en zonne-energie-installaties betreft; of de Gedelegeerde verordening (EU) van de commissie nr. 626/2011 van 4 mei 2011 houdende aanvulling van Richtlijn 2010/30/EU van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot de energie-etikettering van de airconditioners;

5) de kostprijs van het materiaal en de plaatsing;

6) de datum waarop de warmtepomp werd geplaatst.

f) de factuur, een bijgevoegd document of het aanvraagformulier bevat minstens: 1) een verklaring dat de warmtepomp niet kan worden gebruikt voor actieve koeling, evenals een attestering door de aannemer van de wijze waarop een eventuele actieve koelfunctie definitief uitgeschakeld werd;

2) de technische fiche waarop wordt aangetoond hoe de actieve koelfunctie definitief werd uitgeschakeld;

3) een verklaring dat de warmteafgifte gebeurt via systeem met een maximale afgiftetemperatuur van 55° C;

4) in voorkomend geval: een verklaring dat de warmtepomp werd geïnstalleerd ter vervanging van de bestaande elektrische weerstandsverwarming in een gebouw dat al sinds 1 januari 2006 op het elektriciteitsdistributienet is aangesloten met toepassing van het uitsluitend nachttarief;

5) in voorkomend geval: een verklaring dat de warmtepomp werd geïnstalleerd in een gebouw gelegen in een gebied waar geen aardgasdistributienet aanwezig is op het ogenblik van de uitvoering van de werken;

6) een gedateerde foto van de geïnstalleerde warmtepomp;

7) voor werkzaamheden uitgevoerd nà 30 juni 2017 een verklaring dat de uitvoerende aannemer beschikt over een certificaat van bekwaamheid, vermeld in artikel 8.5.1, § 1, 6° of

7° van het Energiebesluit van 19 november 2010 alsook het certificeringsnummer van de uitvoerende aannemer.

Artikel 3.

De technische eisen en nadere regels waaraan het ventilatiesysteem, vermeld in artikel 6.4.1/1/3 zevende lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 moet voldoen, zijn de volgende:

- 1° enkel ventilatiesystemen die warmte halen uit de afvoerlucht om de toevoerlucht op te warmen, evenals vraaggestuurde ventilatiesystemen komen in aanmerking voor de premie;
- 2° het ventilatiesysteem moet worden gebruikt voor de volledige woning;
- 3° het ventilatiesysteem voldoet aan de eisen van bijlage IX bij het Energiebesluit en de werkelijke debieten worden gestaafd door middel van een debietsmeting;
- 4° enkel voor wat betreft ventilatiesystemen die warmte halen uit de afvoerlucht en die warmte hergebruiken om de toevoerlucht op te warmen: het thermisch rendement van de warmtewisselaar moet minimum 75% zijn overeenkomstig bijlage G bij bijlage V bij het Energiebesluit;
- 5° enkel voor wat ventilatiesystemen met vraagsturing betreft: de reductiefactor voor ventilatie voor de verwarmingsberekeningen moet kleiner zijn dan 0,9;
- 6° de facturen, vermeld in artikel 6.4.1/6, eerste lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 of de door de aannemer ingevulde en ondertekende attesten die samen met het aanvraagformulier meegeleverd worden vermelden samen minstens:
 - a) het merk en het type van de geplaatste installatie;
 - b) enkel voor wat ventilatiesystemen betreft die warmte halen uit de afvoerlucht en die warmte hergebruiken om de toevoerlucht op te warmen: het vermogen van de recuperatie-eenheid, uitgedrukt in kW;
 - c) enkel voor wat ventilatiesystemen betreft die warmte halen uit de afvoerlucht en die warmte hergebruiken om de toevoerlucht op te warmen: het thermisch rendement van de warmtewisselaar;
 - d) enkel voor wat ventilatiesystemen met vraagsturing betreft: de reductiefactor voor ventilatie voor verwarmingsberekeningen
 - e) de kostprijs van de installatie en de plaatsing;
 - f) de datum waarop de installatie werd geplaatst.
- 7° de factuur, een bijgevoegd document of het aanvraagformulier bevat minstens:
 - a) een gedateerde foto van het geïnstalleerde ventilatiesysteem;
 - b) een meetrapport van de uitgevoerde debietsmeting en de werkelijke debieten.